

Geo-basisregistraties een nieuwe rage of absolute noodzaak?

De kracht van innovatie in BGT-Nederland

Meer met minder

De druk op medewerkers binnen de lokale overheid neemt toe: meer werk zonder extra capaciteit. Innovatie is gewenst, alleen met slimme oplossingen is de lokale overheid in staat om deze uitdaging te overwinnen .

Wat is een goede aanpak voor een project waarin techniek en samenwerking centraal staan? Investeren in de BGT? Wettelijke plicht of innoveren en slimmer werken? Dat is een keuze van het management.

Dit najaar moeten alle bronhouders uitgedacht hebben hoe ze de implementatie van de BGT gaan aanpakken. Inmiddels hebben de transitieteams afspraken gemaakt voor het leveren van informatie over de ambitie en planning van de bronhouders.

Wat is uw keuze?

Mogelijke scenario's

Keuzes zijn te vertalen in - en voor te bereiden met - scenario's. Ga je investeren in tijden van bezuinigingen? Ga je als bronhouder voor Goud, Zilver of Brons?

Brons: alleen voldoen aan de wettelijke plicht, werken op ad hoc basis van uit verschillende teams met voor iedere basisregistratie een andere oplossing.

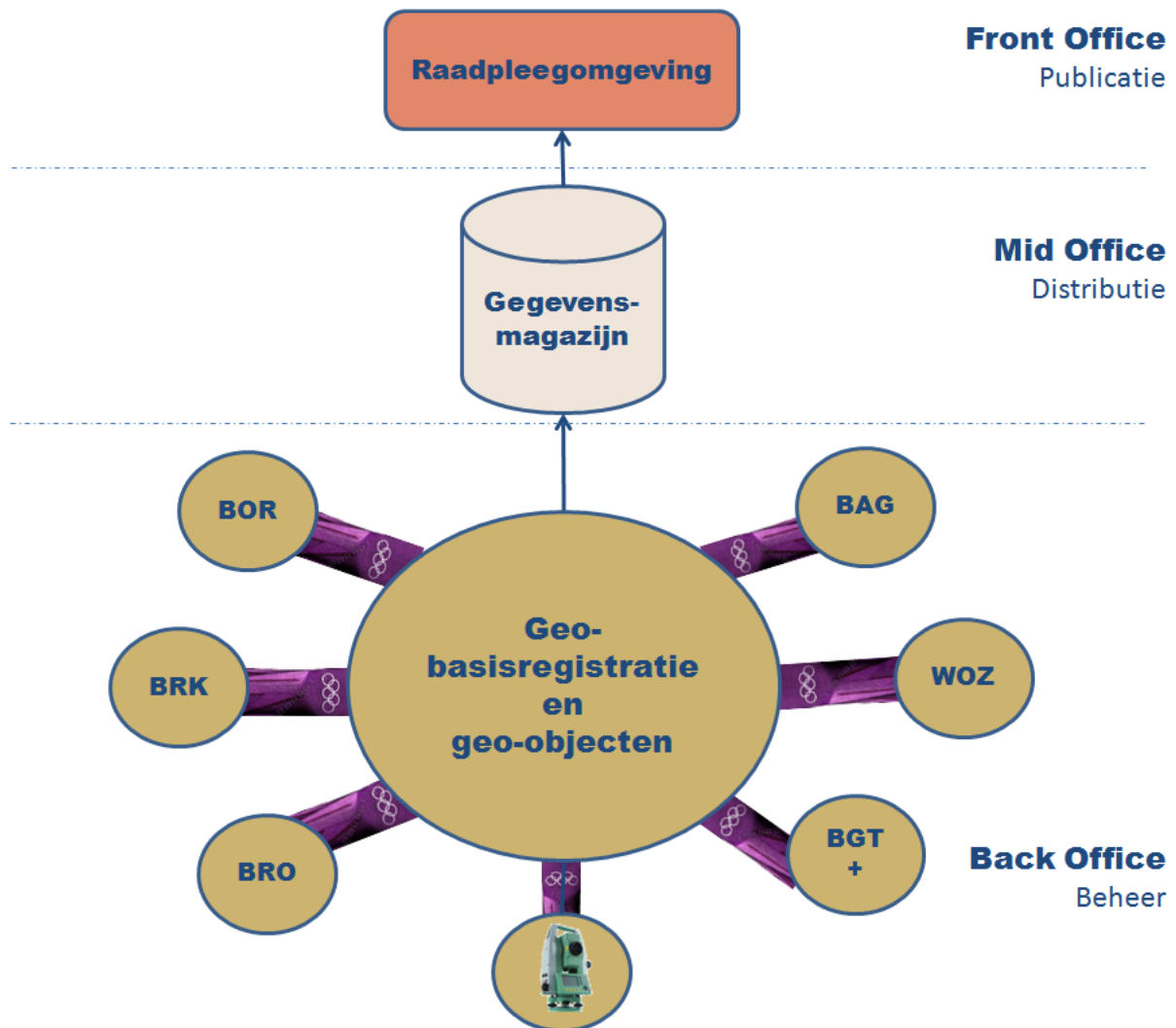
Een niet geïntegreerde raadpleegomgeving waar de organisatie voldoende informatie uit kan halen. Geen besparing, beperkte investering, beperkt hergebruik van data en beperkte kwaliteit. Eigenlijk is dit 'meer van hetzelfde'.

Zilver: het georganiseerde (geo-)gegevensmagazijn op basis van een goede interne afstemming.

Alle gegevens overzichtelijk in beheer. Dit vergt meer investering en levert een beperkte bijdrage aan binnengemeentelijke besparingen op korte termijn, maar wel duurzaam en daarmee toch goedkoper op lange termijn.

Goud: klantgerichte werkwijze op basis van samenwerking en innovatie. Opdrachtgevers en leveranciers realiseren samen een duurzame oplossing.

Bundeling van gegevens in één schaalbare, objectgerichte omgeving. Investeren met als doel flink te besparen: minder koppelingen, minder risico, beter beheer, hogere kwaliteit, minder kwetsbaar.

De geo-basisregistratie-omgeving bevat niet alleen de wettelijk verplichte gegevens, maar ook die gegevens die voor de gemeentelijke werkprocessen van belang zijn. Dat vergt nog meer investering maar levert ook grote bezuinigingskansen op: eenmalige inwinning, geborgde kwaliteiten en dus meervoudig gebruik.

Samenwerken

Implementatie van de BGT betekent niet alleen een keuze voor techniek en functionaliteiten.

Het vereist een aanpak waarin samenwerking, ketengericht werken en afhankelijk van anderen (durven) zijn centraal staan¹: *elke bronhouder is in staat een objectgericht bestand op te bouwen, maar geen enkele bronhouder is zonder intensieve afstemming met andere bronhouders in staat een BGT-bestand op te bouwen*.

Volgens de MKBA (Maatschappelijke Kosten Baten Analyse) is samenwerking bovendien noodzakelijk om de BGT tegen zo laag mogelijke kosten te realiseren en te beheren. Wil iedereen samenwerken?

¹ Transitieplan SVB

Die vraag krijgt betekenis als je samenwerken vertaalt met: 'bereidheid tot het inleveren van autonomie'.

Samenwerking vergt een sterke projectorganisatie in termen van besluitvorming, mandatering, technische kennis, vaardigheden voor samenwerking en optimaal functioneren van teams en medewerkers. Samenwerking wordt veel onderzocht, ook hier vindt innovatie plaats. Deze innovaties leveren nieuwe, praktische instrumenten op die een (project)manager helpen grip te houden op gedrag dat samenwerking versterkt. We zijn met deze aanpak overigens in goed gezelschap: op het congres voor gemeentesecretarissen in september 2012 is voor het thema 'verbinding' gekozen.

Een greep uit – wellicht onverwachte - instrumenten:

- Lean management

Lean Management is ontstaan bij Toyota en vanaf 1990 doorontwikkeld bij het bedrijfsleven en de overheid. Lean Management stelt waardetoevoeging voor de klant centraal en probeert verspilling uit te bannen. Het Kadaster heeft met verrassend positieve resultaten Lean Management toegepast op het productieproces van TOP10NL: kortere doorlooptijd, lagere kosten, betere kwaliteit. Lean principes zijn: de klant staat centraal, verbeter de waardeestroom, voorkom stilstand (bijv. wachttijden door vergaderfrequentie van besluitvormers), streef naar perfectie en respecteer mensen. Waardetoevoeging voor de klant is gedefinieerd als: heeft iemand geld over voor het resultaat, gebeurt het in 1 keer goed, vindt transformatie plaats? Eenmalige inwinning en meervoudig gebruik van gegevens is een goed voorbeeld van Lean Management: voor de BGT lijkt Lean Management een inspirerend instrument.

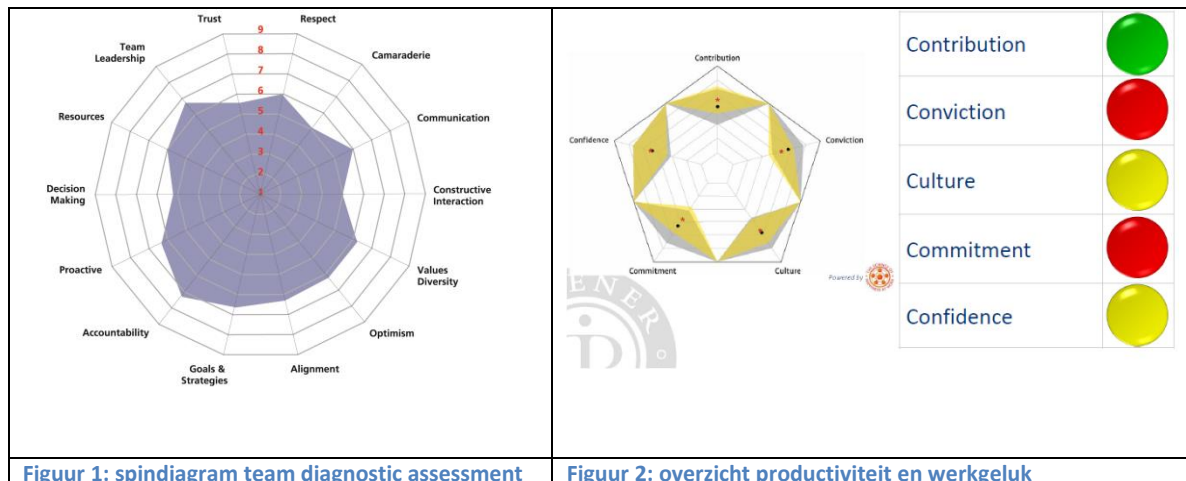
- Team diagnostic assessment: dit instrument heeft als doel snel, objectief en gericht de mate van samenwerking te meten in project- en lijnteamen. Het instrument levert een rapportage op over zeven facetten van samenwerking en productiviteit: vertrouwen, respect, kameraadschap, communicatie, constructieve dialoog, diversiteit, optimisme, zelfde richting, doelen, accountability, pro-activiteit, besluitvormingsproces, resources, leiderschap. In het spindiagram (zie voorbeeld) zie je direct hoe sterk je als team samenwerkt. Op de minder sterke punten kun je als team gericht verbeteren. Dit instrument is ontwikkeld door Team Diagnostic International™ en is via Schouten en Nelissen in Nederland gekomen;

- Performance en work happiness: dit instrument meet in hoeverre management en medewerkers hun maximale productiviteit en potentieel behalen. Werk je effectief en efficiënt samen? Hoe productief ben je zelf? Het i-Opener Institute (www.iopenerinstitute.com) heeft in samenwerking met Oxford University die vraag onderzocht en gekoppeld aan de vraag wat mensen gelukkig maakt op het werk. En die correlatie is groot. Het gaat o.a om een bijdrage leveren, zelfvertrouwen hebben, korte en lange termijn motivatie, passen bij de bedrijfscultuur, je kunnen vinden in de visie van de leiding, trots zijn op je organisatie, vertrouwen hebben in collega's en het ontvangen van erkenning. De rapportage biedt gerichte verbeterpunten voor team, management en medewerker. In de NRC van 29 mei 2012 is aan dit instrument een volle pagina gewijd.

Deze (optionele) instrumenten leiden snel tot meetbare, verifieerbare resultaten. Dat is innovatie: gedrag en vaardigheden worden concreet, meetbaar. De resultaten bespreek je in het team en je start gerichte interventies. Bijvoorbeeld: vaak hoor je mensen roepen dat ze willen samenwerken. En gaan vervolgens hun eigen weg. (Wie kent een voorbeeld van actuele meta-informatie?).

Instrumenten helpen intenties en feiten te objectiveren.

Voorbeelden van uitkomsten:

Figuur 1: spindial team diagnostic assessment

Figuur 2: overzicht productiviteit en werkgeluk

Hoe je deze instrumenten inzet is de keuze van de projectmanager. Voorkomen is beter dan genezen: regelmatig uitvoeren is dan een optie (bij de start en vervolgens bijv. elke drie tot zes maanden). Het gaat om een financieel kleine investering, zowel in tijd als in geld. Gezien het cruciale belang van samenwerking is het inzetten van deze instrumenten zeer aan te bevelen.

Advies

Voor geo-Nederland zou de komst van de BGT tevens aangegrepen moeten worden om een andere manier van gebruik van data te introduceren. Net zoals begin van de jaren negentig de komst van GPS aanzette tot een andere benadering van het vraagstuk van plaatsbepaling. Er kon ineens dynamisch gemeten worden en het kon veel sneller en makkelijker dan voorheen.

De komst van de BGT zou moeten leiden tot een veel gemakkelijker manier van beschikbaar stellen van gedetailleerde topografie en tot koppeling met allerlei andersoortige gegevens aan de geo-objecten uit de BGT. De BGT als integraal koppelingsmechanisme en basis voor presentatie van allerlei thematische informatie die plaatsgebonden is.

De ontwikkelingen gaan momenteel razendsnel. Neem alleen al de tijdsdruk die er momenteel is rondom de BGT en het aangeven van ambitie en planning. Specialist en adviseurs staan klaar om de opdrachtgevers van uit een onafhankelijke positie te helpen bij het realiseren van deze ambitie..

Leen Murre, Harrie van der Werf, Jitze Bakker en Jochem Mollema (allen werkzaam voor Ruimteschepper)